

DEAR LANDSCAPE - ABSTRACT

Hoe zien burgers hun landschap? On-site praten met bewoners en bezoekers.

- Looptijd: 2017-2019
- Subsidie 2018-2019: People to People Interreg V-A EMR
- Partners:
 - Regionaal Landschap Kempen en Maasland (B, leadpartner)
 - Commune de Visé (B)
 - Gemeente Vaals (NL)
 - Gemeente Heers (B)
 - Stadt Aachen (D)
 - Parc Naturel Haute Fagne-Eifel (B)
- Drielandenpark: projectontwikkeling, ondersteuning en begeleiding
- Studiebureau: Dear Hunter

“ Tussen onze activiteiten op de boerderij door gaan we soms eens fietsen, gewoon om te genieten van de prachtige omgeving.” (Boeren in Bocholt, anoniem)

“ Vanuit mijn rolstoel kijk ik naar links en rechts naar de bloemen en planten in de helling en ik denk: al deze schoonheid, geschapen door God.” (Inwoner van Walheim, anoniem)

“ Het is goed om eenzaamheid te kunnen bezoeken, niet wanneer de eenzaamheid besluit om jou te bezoeken.” (psycholoog in Waimes, anoniem)

Er is al veel kennis over het landschap in het Drielandenpark en zijn partnerregio's verzameld, maar hoe de burgers hun omgeving ervaren en waarderen, is niet echt bekend. De perceptie van het landschap door de mensen is echter een centraal punt van de Europese landschapsconventie: het vormt de basis voor het formuleren van "doelstellingen voor landschapskwaliteit".

In het People to People-project "Dear Landscape" hebben de architecten Marlies Vermeulen en Remy Kroese (Dear Hunter) dagelijkse landschapservaringen en verhalen van de burgers vastgelegd, namelijk op kaarten. Ze gebruikten daarbij hun speciale onderzoeksmethode: door in een container op locatie te wonen en te werken, konden ze kennis uit de eerste hand en in direct contact met de bewoners en bezoekers inwinnen. Ze vroegen: Wat is je favoriete plek in het landschap? Wat vind je daar leuk? Wat kun je ons laten zien of vertellen? Op zes locaties in de Euregio waren ze telkens één maand thuis.

- INSEL LANAYE, gemeente Visé, B-Wallonië
- DRIELANDENPUNT, gemeente Vaals, NL
- KASTEEL VAN HEERS, gemeente Heers, B-Vlaanderen
- STATION SOURBRODT, gemeente Waimes, B-Wallonië
- DE LUYSMOLEN, gemeente Bocholt, B-Vlaanderen
- VENNBahn bij Walheim, Stadt Aachen, D

Uit hun gezamenlijke wandelingen en gesprekken stelden ze een verzameling kleine landschapsanekdotes en een "cartografische" atlas van deze landschapssites op, met dingen die door

de burgers en henzelf werden waargenomen. De volgende verhaallijnen kristalliseerden zich als overeenkomsten:

- HET VERHEVENE EN HET PITTORESKE
- CULTUUR-NATUUR
- WEGEN KENNEN – KENNISWEGEN
- GELIEFD, VERLOREN
- VERHALEN OM TE VERTELLEN, GEHEIMEN OM TE BEWAREN
- SUBTERRANEA (ZOALS BOVEN, ZO BENEDEN)

Wat betekent dit en hoe kunnen doelen voor landschapskwaliteit daaruit worden geformuleerd en geïmplementeerd? Ten eerste : de percepties van het landschap zijn net zo verschillend als de mensen. Er zijn echter terugkerende aspecten. Ten tweede: terwijl de instanties voor ruimtelijke ordening zich (volgens de wet) vaak bezig houden met de fysieke landschapselementen (beschermde activa), zoals water, bodem, bedreigde soorten, enz., zijn de minder tastbare landschapsaspecten, zoals eigendom en toegankelijkheid, speciale locaties, uitzichten en atmosfeer, van groot belang voor de mensen.

Ten derde lijkt het erop dat landschapservaringen raken aan fundamentele emoties en kwesties die erg belangrijk zijn voor de identiteit en het welzijn van mensen. Een ongecompliceerde en vertrouwde manier van praten met burgers in hun dagelijks leven moet een standaardonderdeel worden van projecten voor territoriale ontwikkeling.

In de Dear Landscape-thesispaper weerspiegelen we wat we hebben gevonden en proberen we ontwikkelingsdoelen te noemen:

- Een sfeervol landschap met contrasten van verhevenheid en geborgenheid in stand houden
- Een divers landschap met een goede co-existentie van het gecultiveerde en het wilde / het gebruikte en het ongebruikte creëren
- Een poreus (doorlaatbare) landschap voor voetpaden creëren
- Een inclusief landschap met een evenwichtig aandeel van privé en publiek organiseren
- Maak een landschap dat identiteit creëert met een balans tussen toeristisch-symbolische en persoonlijke plaatsen
- Het ondergrondse landschap in het juiste licht plaatsen

Het project was en is een experiment. We zijn daarom vooral geïnteresseerd in jouw feedback. Zijn deze punten ook belangrijk voor jou of voor je werk? Vertel ons je mening!

anjabruell@euregio-mr.eu

Meer informatie beschikbaar in de tentoonstelling en de ter inzage liggende thesis papier.